

HORIZONT 2023/1

Migrációkutató Intézet

**Tóth Klaudia: Minden (földközi-tengeri) út Rómába vezet?
– a Meloni-kormány migrációs politikája**

2023. 01. 11.

Tóth Klaudia: Minden (földközi-tengeri) út Rómába vezet? – a Meloni-kormány migrációs politikája

GIORGIA MELONI KAMPÁNYÍGÉRETEI A TÖMEGES ÉS ILLEGÁLIS BEVÁNDORLÁSSAL KAPCSOLATBAN

A 2022. szeptemberi olasz választások után Giorgia Meloni alakíthatott kormányt októberben. Győzelme nemcsak azért volt unikális, mert saját pártja kapta a legtöbb szavazatot¹ (több mint hétmillió voks) az összes induló közül, hanem azért is, mert így ő lett Olaszország első női miniszterelnöke. Meloni főbb kampányüzenetei világosak voltak az illegális bevándorlás kapcsán: kevesebb irreguláris érkező, több belbiztonság. Véleménye szerint ugyanis az európai uniós migrációs politika 2015 óta kudarcot vall a tömeges és jogellenes érkezések visszaszorítása terén, mivel képtelen különbséget tenni a menekültek és a gazdasági bevándorlók között. Ez azt eredményezi, hogy szinte bárki eljuthat illegális csatornákon keresztül az EU területére, ha van elegendő pénze az embercsempészeket kifizetni. A RAI1 közszolgálati televízió egyik műsorában azt is elmondta, hogy az egyetlen megoldás az indulások megakadályozása lenne. Sérelemzte, hogy más EU-tagállamok csendben figyelik, hogy a földközi-tengeri kikötések zöme Olaszországban történik és nem jelentkezik azonnal a

ABSZTRAKT

Olaszország földrajzi helyzete miatt az Afrikából Európába irányuló migráció egyik frontországja: 2022-ben több mint 100 000 irreguláris migráns érte el az olasz partokat. Giorgia Meloni kormánya – a kampányígérekhez híven és szinte rögtön a hivatalba lépés után – több olyan markáns intézkedést hozott, amelyek a tömeges és illegális bevándorlásnak akarnak gátat szabni. Elemzésünkben az új olasz kormány migrációs politikáját vesszük górcső alá, érintve a közép-mediterrán útvonal számadatait, a védelemre szoruló menekülők és a gazdasági bevándorlók szétválasztásának nehézségeit, a Földközi-tengeren cirkáló NGO-hajók ügyét, illetve a relokációval és a repatriálással járó dilemmákat.

¹ Meloni pártja, a Fratelli d'Italia [Olaszország Fivérei] 7,3 millió voksot zsebelt be, ezzel a jobbközép legdominánsabb szervezetévé nőtte ki magát. A jobbközép koalíciója összesen 12,3 millió szavazatot kapott. A balközép tömörülés legsikeresebb pártja a Partito Democratico [Demokrata Párt] lett közel 5,4 millió vokssal. A balközép koalíciójára mintegy 7,4 millióan szavaztak. Az egyik tömbhöz sem csatlakozó Movimento 5 Stelle [5 Csillag Mozgalom] több mint 4,3 millió szavazót szolgált meg sikeresen. A 2022-es parlamenti választások során mind a képviselőházban, mind a szenátusban elsőprór győzelmet aratott a jobbközép koalíció. Százalékos megoszlásban az érvényes szavazatok közel 44%-át birtokolta a jobbközép, a balközép 26%-ot, az 5 Csillag Mozgalom, illetve egyéb kisebb pártok pedig a maradékot.

menekültekért. A migránsok szétosztási mechanizmusát hibásnak tartja, mivel az csak a nemzetközi védelemben részesülőkre vonatkozik, ám az ország partjaihoz érkezők több mint 70%-a gazdasági bevándorló.² Meloni hangsúlyozta, hogy az ország területére nem lehet majd illegálisan belépni: a valóban védelemre szorulókat és a menekülteket természetesen támogatja a kormánya, de gazdasági vonatkozásban csakis a *Decreto Flussi*-ban, azaz „áramlási rendeletben” meghatározott számú idénymunkást, egyéni vállalkozót és nem szezonális munkát végzőt várnak. Ezt a rendelkezést a belügyminisztérium mindig a betakarítási időszak kezdetén adja ki. 2022-ben például 69 700 főben maximálták ezt a számot.³

A miniszterelnöki székért versenyző Meloni azt is kijelentette, hogy nagyon bízik abban, hogy az új EU-s migrációs és menekültügyi paktum elkészül, mivel így talán hatékonyabban lehetne megvédeni a tagállami és európai határokat. Fokozott határellenőrzéssel, a Földközi-tengeren érkezők partraszállásának blokkolásával és az embercsempész-tevékenységek visszaszorításával lépne fel az illegális és tömeges bevándorlással szemben – mindez az Olaszország Fivérei párt által kiadott, 25 programpontról álló kampányfüzetben olvasható.⁴ *„A biztonság a társadalmi együttélés alapja, illetve garantálja a fejlődést és a jólétet. A bűnözés régi és új formái közé beszoruló Olaszország egyre bizonytalanabb helyzetbe kerül. Az illegális bevándorlás veszélyezteti a polgárok biztonságát és életminőségét. Városaink lepusztultak és élhetetlenek. A külvárosokban és a történelmi központokban illegális lakásfoglalások, erőszak és kábítószer-kereskedelem zajlik. Erős politikai fordulatra van szükségünk a határainkon belüli jogszűrés biztosítása, a területeink újjáépítése, a társadalmi és gazdasági szerkezet megerősítése érdekében”*⁵ – fogalmaz a dokumentum.

Meloni pártja azt is előirányozta, hogy a kibocsátó – jellemzően afrikai – országokkal szorosabbra kellene fűzni a viszonyt egyrészt azért, hogy már az indulásokat megakadályozzák, másrészt pedig azért, hogy a kitoloncolásokban, illetve visszafogadásban aktívabb szerepet vállaljanak. Az illegális bevándorlást elősegítő nem kormányzati szervezetek tevékenységével szembeni fellépést is sürgette, továbbá azt is javasolta, hogy a menedékjog iránti kérelmek elbírálására több, az Európai Unió által kezelt hotspotot kellene létrehozni Európán kívüli területeken.⁶ Kampányígéret volt az

² HIRADO.HU 2022.

³ TÓTH 2022.

⁴ FRATELLI D'ITALIA 2022.

⁵ Ibid.

⁶ VAZZANA 2022.

is, hogy igyekeznek majd a legális módon érkezők társadalmi és munkahelyi integrációját előmozdítani.

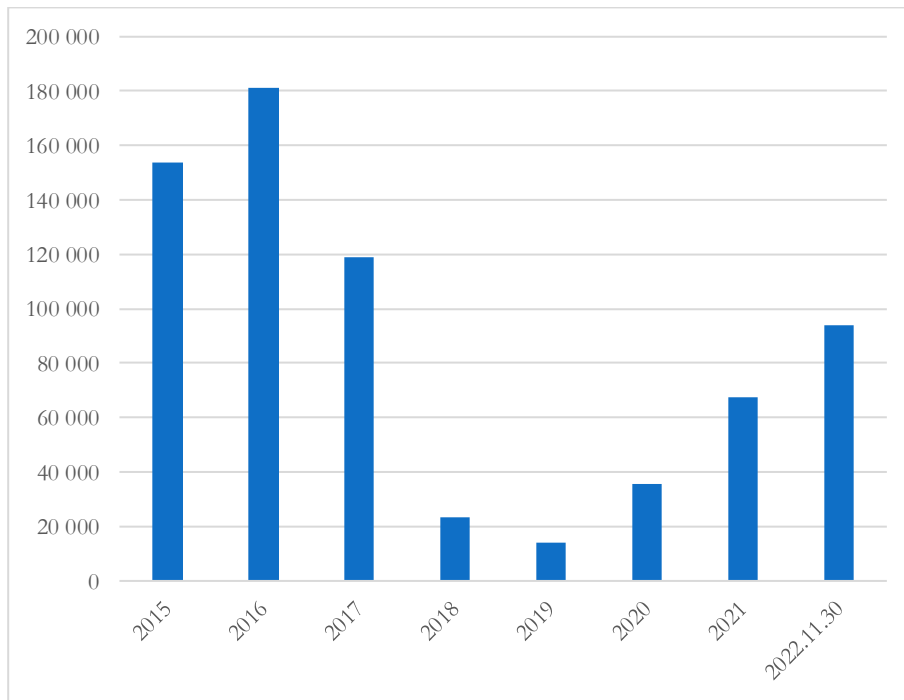
MATTEO SALVINI 2.0?

Ha valaki 2018-2019 között követte az olasz belpolitikát, akkor a fentebb leírtak kapcsán felsejülhet Matteo Salvini neve, aki Olaszország belügyminisztere volt a nevezett időszakban és hasonló eszközökkel próbált gátat szabni a tömeges érkezéseknek.⁷ Érdekesség, hogy a Giorgia Meloni által vezetett 68. olasz kormány pár nap alatt megalakult annak ellenére, hogy olyan erős politikusok vesznek részt a győztes koalícióban, mint a Liga élén álló Matteo Salvini vagy a Forza Italia pártot vezető Silvio Berlusconi. A választási eredmények a kormányalakítás során fennálló erőviszonyokat jelentős mértékben befolyásolták: Antonio Tajani és Matteo Salvini miniszterelnök-helyettes lett, előbbi a külügyi, utóbbi pedig az infrastrukturális és közlekedési tárcát kapta. Salvini pozíciója kiemelendő, hiszen felelősségi körébe esnek a kikötők ügyei is. A bevándorlási kérdések kapcsán további két nevet kell megemlítenünk: Nello Musumeci, aki polgári védelmi és tengerpolitikai miniszterként tevékenykedik, illetve Matteo Piantedosi, aki Giorgia Meloni munkáját belügyminiszterként segíti. Piantedosi – a koalíciós kormány migrációs politikájához igazodva – élharcosként szólal fel a Földközi-tenger irányából illegálisan érkezők ellen, és három hónapos hivatali ideje alatt már számos olyan intézkedés fűződik a nevéhez, amely kísértetiesen hasonlít Salvini korábbi migrációs csomagjaira. Az összecsengés nem meglepő, hiszen Piantedosi 2018 és 2019 között a korábbi tárcavezető, Salvini kabinetfőnöke volt.

Ahhoz azonban, hogy átlássuk a Mediterráneum problémáját és az arra adott olasz válaszreakciókat, érdemes egy pillantást vetni az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) statisztikájára, amely az EU külső határainál detektált illegális határelépések számát mutatja. Az *1. ábrán* a közép-mediterrán útvonalon észlelt jogellenes belépések mennyiségi összehasonlítását lehet látni a 2015. január 1-től 2022. november 30-ig terjedő időszak vonatkozásában. Jól látható, hogy a migrációs hullám 2016-os tetőzése után 2018-ban, majd 2019-ben drasztikusan visszaestek az érkezésszámok, majd 2020-tól kezdődően újra emelkedés tapasztalható. A csökkenés hátterében egyrészt a Marco Minniti belügyminiszter által 2017 nyarán bevezetett új szabályok és a líbiai kormánnyal aláírt együttműködési megállapodás állt, másrészt

⁷ Lásd bővebben: JANIK – TÓTH – VARGHA 2019.

2018-tól a Salvini vezette belügyminisztérium nemcsak retorikai szinten lépett fel a szabályszegőkkel szemben, hanem számos olyan törvénycsomagot is elfogadtatott a kormánnyal, amelyek fizikailag és jogilag egyaránt megnehezítették az érkezést (pl. voltak olyan NGO-hajók, amelyeket nem engedtek kikötni, a másik részüket engedték, viszont a partraszállás nem volt engedélyezett).⁸

1. ábra A közép-mediterrán útvonalon észlelt illegális határátlépések száma éves bontásban [2015.01.01.-2022.11.30.]⁹

Olaszország szempontjából 2023 egyik nagy kérdése az, hogy az új kormány képes lesz-e mérsékelni a földközi-tengeri kikötések számát. Ahhoz, hogy erre választ kapjunk, mindenképp szükséges áttekinteni a 2022 októbere óta meghozott jogi és politikai intézkedéseket.

TERÍTÉKEN A FÖLDKÖZI-TENGEREN CIRKÁLÓ NGO-HAJÓK ÜGYE

Matteo Piantedosi belügyminiszter beiktatása után nem sokkal ki is adta első rendelkezését, amely a Földközi-tengeren kutató-mentő műveletet végző nem kormányzati szervezetek hajóit érintette. Szerinte ezek a vízi járművek megsértik a területi biztonságra vonatkozó nemzetközi és állami jogszabályokat, mivel nemzetbiztonsági kockázatot hordoz tevékenységük¹⁰ A legtöbb esetben

⁸ DW 2018.

⁹ FRONTEX RISK ANALYSIS REPORTOK [2016-2022a] és FRONTEX 2022b.

¹⁰ TELLER REPORT 2022.

dokumentumokkal egyáltalán nem rendelkezőket tesznek partra, amely egyrészt megnehezíti a személyek beazonosítását (biztonsági kockázat), másrészt az elindulás okának bizonyítása is nehezebbé válik (menedékkérelem beadása során aggályos). Piantedosi intézkedése az Ocean Viking és a Humanity 1 hajók operatív működését érintette eleinte. Az Ocean Viking egy teherszállító hajó, amely kutatási és mentési tevékenységeket végez a Földközi-tenger középső részén. A hajót az SOS Mediterranee bérlő és üzemeltető a Vöröskereszt és Vörösféldhold Társaságok Nemzetközi Szövetségével együttműködve.¹¹ A lobogó szerinti állam Norvégia. A Humanity 1 német zászló alatt hajózik és szintén a fent említettekhez hasonlóan kutatást és mentést végez. A belügyminiszter rendelkezése szerint ezek a teherszállítók nem dokkolhattak az olasz partoknál – a kikötést megakadályozó utasítás a nemzetközi sajtóban is nagy port kavart. A kikötők megnyitása és azok ellenőrzése Salvini kezében van, aki üdvözölte kollégája lépését és a vízi határok ellenőrzésének visszaállítását. Az Ocean Viking hajó 2022. október 27-e óta naponta kért engedélyt arra, hogy kiköthessen egy olasz kikötőben, de ezt sorozatosan megtagadták. Végül az Európai Bizottság felszólította az olasz hatóságokat, hogy biztosítsák a fedélzeten tartózkodó emberek azonnali kiszállását a legközelebbi biztonságos helyen. Ez szokatlan lépés volt az Európai Unió végrehajtó szervétől, mivel a bevándorlási döntések nemzeti hatáskörbe tartoznak. Az Európai Bizottság közleményében azt írta, hogy a hajó fedélzetén kialakult helyzet kritikus szintet ért el, és sürgősen intézkedni kellett, hogy elkerülhető legyen a humanitárius tragédia.¹²

Ezzel szemben Piantedosi továbbra is a stratégiai jelentőségű kérdésekre (pl. nemzetbiztonság, migrációs terhek megosztása a tagállamok között, az ellátandó bevándorlók továbbra is nagy költséget jelentenek az olasz államkasszájának) összpontosít és novemberben így fogalmazott a szenátus egyik ülésén: *„az NGO-hajók jelenléte továbbra is pull faktor, azaz húzó tényező (a migránsok számára), és fontosak a bűnszervezetek számára is, amelyek működési metódusukat az NGO-hajók jelenlétére alapozzák a térségben”*.¹³ Piantedosi szerint a migránsok újraelosztásának jelenlegi önkéntes uniós mechanizmusa nem vált be, és egy új, valóban a szolidaritás elvén alapuló együttműködést sürgetett. Azt is elmondta, hogy Olaszország menedékkérőket befogadó rendszere megtelt, 2022-ben mintegy 102 000 ember érkezett az olasz partokhoz. *„Nem áll szándékunkban nem teljesíteni a befogadási kötelezettségeinket, de Olaszországba senki nem léphet be illegálisan. Az embercsempészek nem*

¹¹ SOS MEDITERRANEE 2022.

¹² TIDEY 2022.

¹³ ANSA 2022.

válogathatják meg, hogy ki lépjen be hozzánk. Mi ahelyett, hogy elviselnénk a migránsáradatot, kezelni akarjuk azt”¹⁴ – nyilatkozta Piantedosi. A miniszter azután mondta ezeket a parlamentben, miután nagy diplomáciai vita alakult ki Franciaországgal az SOS Méditerranée által üzemeltetett civil hajó miatt.¹⁵

A Meloni-kormány és a más EU-s országok között kialakul feszültség oda vezetett, hogy változtatni kellett az eredeti elképzelésen: a kikötők lezárása helyett újfajta intézkedéscsomagot hagyott jóvá a Miniszterek Tanácsa 2022. december 28-án, amelynek értelmében közigazgatási szankciókat lehet foganatosítani a civil hajókkal szemben. Az új rendelkezés értelmében, ha egy adott NGO-hajó a lélekvesztőben hánykolódó személyeket kiment, akkor utána rögtön el kell indulnia egy biztonságos kikötő felé ahelyett, hogy folytatná útját újabb és újabb migránsok után kutatva. Azt, hogy mely kikötő számít éppen biztonságosnak, illetve, hogy hova köthetnek ki az NGO-hajók, az olasz hatóságok döntenek el.¹⁶ A rendeletcsomag másik része, hogy a civil hajóknak már a fedélzeten tájékoztatniuk kell a migránsokat, hogy az Európai Unión belül bárhol benyújthatják a menedékkérelmüket. Ha a kapitányok ezt elmulasztják, akkor 50 ezer euróig (mintegy 20 millió forint) terjedő pénzbírsággal sújthatják őket, ha pedig ismételt szabályszegést követnek el, akkor a hajókat akár le is foglалhatják. A Remix nevű portál értesülései szerint ezen felül, ha a bevándorló úgy dönt, hogy kíván majd menedékkérelmet benyújtani, akkor az az ország, amelynek lobogója alatt az adott hajó közlekedik, köteles lesz befogadni a menedékkérőket és feldolgozni a kérelmüket. „Az új politikai változás miatt a német, francia és más nemzetek kormányai kétszer meggondolják majd, hogy finanszírozzák-e a Földközi-tengeren közlekedő migránshajókat, ha nekik kell befogadniuk a fedélzeten utazókat”¹⁷ – fogalmaz a cikk szerzője.

Az új „biztonsági rendelet” második része a menedékkérelmek gyorsabb elbírálásáról és hatékonyabb hazatoloncolási eljárásokról rendelkezik azok vonatkozásában, akiknek a kérelmét elutasítják.¹⁸ Ez a lépés nem érte váratlanul azokat, akik követik a Meloni-kormány konzervatív migrációs politikáját, hiszen már több ízben felmerült, hogy sem a tagállamok közötti áthelyezési mechanizmus, sem a repatriációs folyamatok nem elég hatékonyak. A migránsok áthelyezése

¹⁴ Ibid.

¹⁵ A hajó 230 menedékkérővel a fedélzeten végül Toulonban dokkolt, miután Róma hetekig figyelmen kívül hagyta a hajó kérését, hogy kijelöljenek egy biztonságos kikötőt a partraszállás érdekében.

¹⁶ L'INDIPENDENTE 2022.

¹⁷ BAULT 2022.

¹⁸ Ibid.

helyett harmadik országokban kellene újraelosztó központokat létrehozni, és csak azokat kellene beengedni az Európai Unió területére, akiknek joguk van belépni – mondta Nicola Molteni, az olasz belügyminisztérium államtitkára. A tárca képviselője szerint a megoldás az lenne, hogy közvetlenül harmadik országokban – például Líbiában és Tunéziában – biztonságos hotspotokat kellene létrehozni, ahol a migránsok benyújthatnák menedékkérelmüket, majd pozitív elbírálás esetén biztonságos humanitárius folyosókon keresztül átjuthatnának Európába. Azokat, akik nem felelnek meg a feltételeknek – például a gazdasági bevándorlók – támogatott hazatelepítéssel vissza kellene küldeni származási országukba.¹⁹ Ennek kapcsán példaként említhető az a készülő bilaterális megállapodás Olaszország és Banglades között, amely megkönnyíti majd a visszaküldéseket.²⁰ Az olasz kormány azonban jelenleg úgy látja, hogy *„az a mechanizmus, amely a migránsok Olaszországba érkezését, majd más európai országokba történő szétosztását irányozza elő, Olaszországot és a Földközi-tengerrel határos országokat olyan csomóponttá teszi, ahol mindenki bejön, és senki sem távozik”*²¹ – fejtette ki Molteni.

Emellett azt is meg kell említeni, hogy nagyon sok bevándorló olyan munkahelyeket tölt be, amelyeket például az olasz állampolgárok nem szívesen vállalnak (pl. fizikai munka, egészségügyi, idősgondozói pozíciók). Talán az is meglepő lehet, hogy Olaszországra nem feltétlen mint célországra, hanem tranzitországra tekintenek – legtöbbször ugyanis Németországban, Ausztriában és Franciaországban képzelik el az életüket. Az országban maradás azért nehézkes, mert a legális munkavállaláshoz bankszámlára van szükség, azonban sok esetben a helyi bankok ódzkodnak a számlanyitástól a migránsok számára a kiszámíthatatlanság miatt.²²

A CIVIL SZERVEZETEK VÁLASZA AZ OLASZ KORMÁNY LÉPÉSEIRE

2022-ben 15 hajó szállított migránsokat a Földközi-tengeren 12 különböző civil szervezet égisze alatt, amelyek közül csak egy volt olasz. A legnagyobb hajókat az Orvosok Határok Nélkül (MSF) francia-svájci szervezet és az SOS Méditerranée szervezet üzemelteti, amelyeknek székhelye Franciaországban van és nagyrészt a francia helyi hatóságok finanszírozzák őket. Előbbi Geo Barents hajója (a 2022. december 20-i adatok szerint 3 844 migránst szállított partra) és az utóbbi

¹⁹ PASCALE 2022.

²⁰ Az IOM római központjának egyik munkatársával 2022.12.07-én készített interjú alapján.

²¹ PASCALE 2022.

²² A római Centro Astalli egyik munkatársával 2022.12.09-én készített interjú alapján.

Ocean Viking (2 387 főt tett ki olaszországi kikötőknél) is norvég lobogó alatt közlekedik. A német Sea Watch tavaly csak a harmadik helyen végzett, két hajójával 1 825 migránst mentett ki, de lesz egy újabb, nagyobb hajója, a Sea Watch 5, amely 2023-tól még több bevándorlót tud majd felvenni a fedélzetére.²³

Az olasz kormány december 28-i rendelkezései a Földközi-tengeren kutató és mentő feladatot végző civil szervezetek egyöntetű ellenállását és csatlódottságát váltották ki. A Sea Watch közleményt adott ki saját honlapján: „*Az olasz kormány új rendelete arra szólít fel, hogy hagyjuk az embereket megfulladni?*” – idézte Oliver Kulikowski, a Sea Watch szóvivője szavait az oldal. Az olasz kormány már korábban is változtatott a biztonságos kikötők elosztására vonatkozó gyakorlatán: a mentőhajókat kifejezetten távoli helyekre küldik a kimentett személyek partra szállítása céljából, ami késlelteti az újbóli bevetést.²⁴ A Human Rights Watch oldalán közölt egyik véleménycikk az Európai Bizottság segítségét kérte az ügyben: „*az Európai Bizottságnak fel kell szólítania Olaszországot a rendelet azonnali visszavonására és a távoli kikötők kiosztásának megszüntetésére, valamint intézkedéseket kell hoznia a migránsokkal és menedékkérőkkel szembeni uniós jogi kötelezettségeket jelentős mértékben figyelmen kívül hagyó szabályokkal szemben*”²⁵ – fogalmazott Giulia Tranchina kutató.

ÖSSZEFOGLALÁS

Összegezve elmondható, hogy az előző évekhez hasonlóan tavaly sem a háború elől menekült a Földközi-tengeren kis halászhajókon vagy az európai civil szervezetek által üzemeltetett nagyobb hajókon átkelő migránsok többsége. A 2022-ben érkezett 102 ezer²⁶ emberből mintegy 86 ezer biztonságos országokból származott. Közülük több mint 20 ezren Egyiptomból, 18 ezren pedig Tunéziából indultak útnak. A harmadik helyen Banglades állt, amelynek több mint 14 ezer állampolgára döntött úgy 2022-ben, hogy a Földközi-tengeren keresztül Olaszországba utazik illegális körülmények között. Ezen országok egyike sem áll háborúban, vagy nem arról híres, hogy üldöznék állampolgárait, így nyilvánvaló, hogy a legtöbb migráns azért fizette ki a több ezer eurót

²³ Ibid.

²⁴ SEA-WATCH 2022.

²⁵ TRANCHINA 2023.

²⁶ Az olasz belügyminisztérium szerint 2022-ben mintegy 102 000 menedékkérő szállt partra Olaszországban, 2021-ben körülbelül 66 500, a 2016-os évben pedig 181 ezer.

az embercsempészeknek és kockáztatta életét, hogy gazdasági bevándorlóként jobb körülmények között élhessen az Európai Unió területén.²⁷

Giorgia Meloni miniszterelnök szerint esedékes lenne egy olyan specifikus EU-stratégiát elfogadni, amely a mediterrán országok érdekeit képviseli. Az olasz kormányfő támogatja azt a spanyol javaslatot, miszerint a 2023 második felében esedékes spanyol EU-elnökség idején kerüljön sor egy EU-déli szomszédsági csúcstalálkozóra.²⁸ Ennek indoka az, hogy az észak-afrikai államok politikai vezetőivel kialakított stratégiai kapcsolat kulcsfontosságú olyan országok számára, mint például Ciprus, Görögország, Málta, Olaszország, Spanyolország. Matteo Piantedosi szerint a Mediterráneum ügye az EU más tagállamainak ügye is, ezért a civil hajókkal érkezőket a hajót működtető szervezetek országainak kell befogadnia. Az ok pedig világos: a migránsok fogadása, egészségügyi ellátása, elhelyezése, adminisztrációs ügyeik és integrációjuk roppant sokba kerül, ami a jövőre nézve tarthatatlan és egyenlőtlenül terheli az olasz államkasszát más EU-tagállamokéval szemben.²⁹ Ezzel párhuzamosan arra is rá kell világítani, hogy Piantedosi hivatalának egyik dokumentuma szerint a 2022-ben Olaszországba érkezetteknek csak mintegy 10%-át tették partra nem kormányzati szervezetek hajói.³⁰

Egy biztos: a 2023. február 9-én esedékes rendkívüli Európai Tanács ülés középpontjában a belső piachoz kapcsolódó kérdések mellett kiemelt témakör lesz a migráció is. A mediterrán térség migrációs folyamatai ugyanis a jövőben markánsan alakíthatják majd az EU-agendát, mivel a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) szerint 2022-ben több mint 2 000 migráns vesztette életét/tűnt el, miközben megpróbált átkelni a Földközi-tengeren. A 2014 óta vezetett IOM-nyilvántartásból (Missing Migrants Project) az is kiolvasható, hogy nyolc év alatt több mint 25 000 migráns tűnt el.³¹

A probléma megoldását valójában az jelentené, ha a kibocsátó országokban nem uralkodnának olyan körülmények, amelyek arra sarkallják az egyéneket, hogy útnak induljanak. A helyi problémákra helyi választ kell adni a helyi közösségek bevonásával – szubszaharai Afrika esetében

²⁷ BILOSLAVO – RAFFA 2022.

²⁸ ADNKRONOS 2022.

²⁹ MA.HU 2022.

³⁰ EURACTIVE 2022.

³¹ WILKINS 2022.

például ez a metódus lenne a legcélravezetőbb, ezáltal talán csökkenne az Európába indulók száma. Amíg ez nem történik meg, addig az érintett frontországok államkasszái fedezik az érkezők kapcsán felmerülő költségeket. A legtöbb kibocsátó államban tapasztalható romló gazdasági, politikai, klimatikus, biztonsági helyzet miatt 2023-ban még több földközi-tengeri érkezésre kell felkészülni.³²

³² Az IOM római központjának egyik munkatársával 2022.12.07-én készített interjú alapján.

IRODALOMJEGYZÉK

- ADNKRONOS (2022): *Migranti, Meloni: "Serve soluzione strutturale Ue"*. 2022.12.15. Forrás: https://www.adnkronos.com/migranti-meloni-serve-soluzione-strutturale-ue_44QGLM35Jz52hSdRcRf5LN?refresh_ce (Megtekintve: 2023.01.09.)
- ANSA (2022): *NGO ships 'attract migrants' says Piantedosi*. 2022.11.16. Forrás: https://www.ansa.it/english/news/politics/2022/11/16/ngo-ships-attract-migrants-says-piantedosi_535ec523-b82b-4845-89ce-3fd5b23e96a3.html (Megtekintve: 2023.01.09.)
- BAULT, Olivier (2022): *After 100,000 migrants arrive in 2022, Italy set to take action against NGO migrant ferry boats*. 2022.12.29. Remix. Forrás: <https://rmx.news/italy/after-100000-migrants-arrive-in-2022-italy-set-to-take-action-against-ngo-migrant-ferry-boats/> (Megtekintve: 2023.01.09.)
- BIOSLAVO, Fausto – RAFFA, Valentina (2022): *Tre Ong partite verso la Libia. Ma arrivano i primi sequestri*. Il Giornale. 2022.12.24. Forrás: <https://www.ilgiornale.it/news/interni/tre-ong-partite-verso-libia-arrivano-i-primi-sequestri-2099044.html> (Megtekintve: 2023.01.10.)
- DW (2018): *Italy stands firm on decision to reject migrants*. 2018.06.13. Forrás: <https://www.dw.com/en/italy-stands-by-decision-to-reject-boat-of-migrants-as-row-with-france-escalates/a-44199388> (Megtekintve: 2023.01.09.)
- EURACTIVE (2022): *NGO boats are not responsible for migrant relocation, experts tell Italy*. 2022.11.23. Forrás: <https://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/ngo-boats-are-not-responsible-for-migrant-relocation-experts-tell-italy/> (Megtekintve: 2023.01.10.)
- FRATELLI D'ITALIA (2022): *Programma Fratelli d'Italia 2022*. Forrás: <https://www.fratelli-italia.it/programma/> (Megtekintve: 2023.01.04.)
- FRONTEX (2016): *Risk Analysis for 2016*. Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annula_Risk_Analysis_2016.pdf (Megtekintve: 2023.01.04.)
- FRONTEX (2017): *Risk Analysis for 2017*. Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2017.pdf (Megtekintve: 2023.01.04.)
- FRONTEX (2018): *Risk Analysis for 2018*. Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2018.pdf (Megtekintve: 2023.01.04.)

FRONTEX (2019): *Risk Analysis for 2019.* Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2019.pdf (Megtekintve: 2023.01.04.)

FRONTEX (2020): *Risk Analysis for 2020.* Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2020.pdf (Megtekintve: 2023.01.04.)

FRONTEX (2021): *Risk Analysis for 2021.* Forrás: https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_2021.pdf (Megtekintve: 2023.01.04.)

FRONTEX (2022a): *Risk Analysis for 2022/23.* Forrás: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-releases-its-risk-analysis-for-2022-2023-w4AWSd> (Megtekintve: 2023.01.04.)

FRONTEX (2022b): *EU external borders in November: Western Balkans route most active.* 2022.12.12. Forrás: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-external-borders-in-november-western-balkans-route-most-active-ULSsa7> (Megtekintve: 2023.01.04.)

HIRADO.HU (2022): *Giorgia Meloni: Az illegális bevándorlás egyetlen megoldása az indulások leállítása.* 2022.12.23. Forrás: <https://hirado.hu/kulfold/cikk/2022/12/23/giorgia-meloni-az-illegalis-bevandorlas-egyetlen-megoldasa-az-indulasok-leallitasa> (Megtekintve: 2023.01.04.)

JANIK Szabolcs – TÓTH Norbert – VARGHA Márk: *„Belépni szabad!” – Az olasz migrációs politika és az új „kvótajavaslat” áttekintése.* 2019.10.11. Forrás: <https://www.migraciokutato.hu/press/belepni-szabad-az-olasz-migracios-politika-es-az-uj-kvotajavaslat-attekintese/>

L'INDIPENDENTE (2022): *Il governo Meloni ha approvato la nuova strategia per ostacolare le ONG.* 2022.12.29. Forrás: <https://www.lindipendente.online/2022/12/29/il-governo-meloni-ha-approvato-la-nuova-strategia-per-ostacolare-le-ong/> (Megtekintve: 2023.01.09.)

MA.HU (2022): *A belügyi tárca új szabályzata szerint a civilhajók nem szállíthatják a migránsokat szervezetten.* 2022.12.31. Forrás: http://www.ma.hu/kulfold/384320/A_belugyi_tarca_uj_szabalyzata_szerint_a_civilhajok_nem_sza [allithajak_a_migransokat_szervezetten](http://www.ma.hu/kulfold/384320/A_belugyi_tarca_uj_szabalyzata_szerint_a_civilhajok_nem_sza) (Megtekintve: 2023.01.10.)

PASCALE, Federica (2022): *Relocation of migrants does not work, Italian interior ministry undersecretary.* 2022.12.16. Forrás: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/relocation-of-migrants-does-not-work-italian-interior-ministry-undersecretary/> (Megtekintve: 2023.01.11.)

SEA-WATCH (2022): *'Call to let people drown' – Italy's new Government Decree attacks people on the move and rescue organizations.* 2022.12.29. Forrás: <https://sea-watch.org/en/ita-government-decree/> (Megtekintve: 2023.01.10.)

SOS MEDITERRANEE (2022): *SAR Operations in the Central Mediterranean.* Forrás: <https://onboard.sosmediterranee.org/our-mission/> (Megtekintve: 2023.01.09.)

TELLER REPORT (2022): *Piantedosi: "Ocean Viking and Humanity 1 ships are not in line with European standards".* 2022.10.25. Forrás: [https://www.tellerreport.com/news/2022-10-25-piantedosi--%22ocean-viking-and-humanity-1-ships-are-not-in-line-with-european-standards%22.B112BrVS4o.html](https://www.tellerreport.com/news/2022-10-25-piantedosi-%22ocean-viking-and-humanity-1-ships-are-not-in-line-with-european-standards%22.B112BrVS4o.html) (Megtekintve: 2023.01.09.)

TIDEY, Alice (2022): *Ocean Viking: Brussels demands 'immediate disembarkation' of migrant rescue ship.* 2022.11.09. Euronews. Forrás: <https://www.euronews.com/my-europe/2022/11/09/ocean-viking-brussels-demands-immediate-disembarkation-of-migrant-rescue-ship> (Megtekintve: 2023.01.09.)

TÓTH Klaudia (2022): *A koronavírus hatása az olasz migrációs trendekre.* 2022.02.25. Forrás: <https://www.migraciokutato.hu/2022/02/25/gyorselemzes-2022-4-a-koronavirus-hatasa-az-olasz-migracios-trendekre/> (Megtekintve: 2023.01.04.)

TRANCHINA, Giulia (2023): *Italy's Anti-Rescue Decree Risks Increasing Deaths at Sea.* 2023.01.09. Forrás: <https://www.hrw.org/news/2023/01/09/italys-anti-rescue-decree-risks-increasing-deaths-sea> (Megtekintve: 2023.01.11.)

VAZZANA, Simone (2022): *Giorgia Meloni e il programma elettorale di Fratelli d'Italia ai raggi X: cosa ha promesso durante la campagna.* 2022.09.27. Forrás: <https://notizie.virgilio.it/giorgia-meloni-e-il-programma-elettorale-di-fratelli-d-italia-ai-raggi-x-cosa-ha-promesso-durante-la-campagna-1543158> (Megtekintve: 2023.01.04.)

WILKINS, Brett (2022): *Migrant Rescue Crackdown by Italy's Far-Right Cabinet Slammed as 'Call to Let People Drown'.* 2022.12.30. Forrás: <https://www.commondreams.org/news/meloni-crackdown-ngo> (Megtekintve: 2023.01.09.)

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Dr. Pénzváltó Nikolett

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Tóth Klaudia, 2023

© Migrációkutató Intézet, 2023

ISSN 2677-1780